

Yemen 2009

Resmi Adı Yemen Cumhuriyeti

Başkent San'a

Yüzölçümü 527.970 km²

Nüfus 23.013.300

GSMH 26,9 milyar dolar

Hükümet Biçimi Cumhuriyet

Devlet Başkanı Ali Abdullah Salih (1978-)

Dışişleri Bakanı Ebubekir el-Kırbi

Türkiye Büyükelçisi Abdulquavi el-Eryani

Askeri Harcamalar 908 milyar dolar

Asker Sayısı 137.900

Etnik Yapı Arap %82, Afrikalı %15,
Güney Asyalı %3

Dini Yapı İslam %99, Diğer %1

Petrol Üretimi 288.400 varil/gün

Petrol Tüketimi 155.000 varil/gün

İhracat 5,8 milyar dolar

İthalat 7,5 milyar dolar

İç Politika

2009 yılında Yemen’de iki koldan devam eden iç çatışmalar ülke sorunlarının başında gelmiştir. Ülkenin kuzeybatısında ve Suudi sınırında Hûsilerle girişilen mücadele Ağustos ayından başlayarak şiddetlenmiş, ülkenin güneyinde etkin olan ayrılıkçı hareket de Mayıs’tan itibaren silahlı mücadeleye girişmiştir. Suudi Arabistan ve Yemen el-Kaideleri de Ocak ayında “Arap Yarımadası el-Kaidesi” (AYEK) adı altında birleşmiş ve terör faaliyetlerini yıl boyunca sürdürmüştür. Ülkenin sosyo-ekonomik durumunun yanı sıra insan hakları, basın özgürlüğü ve siyasî düzenlemeler alanlarında da genel bir kötüye gidiş söz konusudur.

İç Çatışmalar: Hûsiler ve Güney Hareketi

Hûsilerin Faaliyetleri

İran’da yaygın olan Caferilikten hayli farklı özellikler taşıyan Zeydilik¹ mezhebine mensup Hûsiler, ülkenin kuzeybatısında Suudi sınırına yakın dağlık-kırsal bölgede yaşamaktadır. Kuzey Yemen’de bin seneyi aşkın zamandır geçerli olan imamlık rejimi 1962’de Mısır tarafından desteklenen ordu mensuplarınca ilga edilmiş; Hûsi aşireti başta olmak üzere Zeydî aşiretlerin pek çoğu bu rejim değişikliğine karşı çıkmış ve 1962 Devrimi’ni takip eden yıllarda Mısır destekli sekülerist güçlere karşı Suudi Arabistan’dan destek görmüştür. Aşiretler 1980’lerden itibaren Suudilerin Kuzey Yemen topraklarında Selefi akımı desteklemesine ve bölgedeki Vahhabi etkisine tepki duymuştur. 1990’daki birleşmeyi takip eden on yıl görece demokratik bir atmosferde geçmiştir. Başkan Ali Abdullah Salih’in 2003’te bölgeyi ziyareti sırasında ve Amerika’nın Irak’ı işgali sonrasında Zeydilerin siyasal partisi el-Hakk’ın gençlik kolları İnanan Gençlik Hareketi (*eş-Şebab el-Müminîn*) protesto eylemleri düzenlemiştir. Gösterilerde olaylar